

STICHTING 'T GROENEWOLD

Centrum voor pastorale dienstverlening

BELEIDSPLAN 2013-2017

Begijnengang 17

5911 JL Venlo

077-3546689

www.stichtinggroenewold.nl

BELEIDSPLAN 2013 - 2017

	Pag.
1. Voorwoord	3
2. Een centrum voor kerk en samenleving	4
3. Terugblik op beleidsplan 2007-2011	7
4. Huidige werkgebieden	8
5. Personeel & Vrijwilligers	13
6. Financiën	15

1. VOORWOORD

Over alles wat de kerk meer zou kunnen zijn

De institutionele kerk is langzaam gemarginaliseerd in de Nederlandse samenleving. Dit soort uitspraken kom je tegenwoordig vaak tegen. Niet zonder grond overigens.

Fusies van parochies, priestertekort, ontwikkelingen in de kerk en daarbuiten, media(geweld) hebben er toe geleid dat de Kerk zich beperkt tot (Eucharistie) vieringen, terwijl de kerk veel meer is of zou kunnen/moeten zijn.

Als Groenewold zijn wij van mening dat er, om het in hedendaagse termen uit te drukken, een gat zit tussen vraag en aanbod.

De mens is altijd zoekende naar invulling van zin- en levensvragen. De institutionele kerk bereikt de mensen niet meer of in zeer beperkte mate. In Eucharistievieringen komen de zin vragen onvoldoende en niet eigentijds aan de orde.

Op maatschappelijk terrein zijn vele taken van de Kerk overgenomen door seculiere organisaties en de kerk weet zich in de nieuwe verhoudingen nog geen weg te vinden, terwijl de mens toch met vele vragen en problemen zit. Dat merken wij als Groenewold in al onze werkzaamheden, als het gaat om wat anders ingevulde, meer eigentijdse vieringen, maar eigenlijk als het gaat over alles “wat de kerk meer zou kunnen/ moeten zijn”.

Als je ons beleidsplan 2013-2017 leest besef je dat er in de pastoraat volop werk aan de winkel is op velerlei terrein. Ons vorig beleidsplan liep tot en met 2011.

We hebben het jaar 2012 gebruikt om in staf en bestuur zaken helder te krijgen.

Het nieuwe beleidsplan gaat over onze voornemens voor de jaren 2013 t/m 2017. Van harte ter lezing aanbevolen “over alles wat de Kerk meer zou kunnen zijn”. In 2014 bestaan wij 25 jaar.

Wij blijven onverminderd onze krachten inzetten voor onze idealen

Martin Cornelissen
voorzitter

2. EEN CENTRUM VOOR KERK EN SAMENLEVING

Algemeen

Stichting 't Groenewold is in 1989 opgericht. De juridische grondslag is vastgelegd in statuten. De instelling is een vrijwilligersorganisatie en in haar werkzaamheden stelt de stichting zich zelfstandig op. De instelling is daarin niet gebonden aan de kerk. In deze vrije opstelling kan het centrum kiezen voor situaties en initiatieven die elders mogelijk blijven liggen of soms zelfs over het hoofd worden gezien.

De instelling is mede afhankelijk van professionele inzet. De staf van de instelling bestaat derhalve uit beroepskrachten. Het Groenewold wordt voor een groot gedeelte door religieuzen (orden en congregaties) maar ook door andere sociaal-maatschappelijke instellingen (gemeente, particuliere fondsen, etc.) gedragen en gesteund.

De instelling kent drie werkgebieden waarop zij activiteiten ontplooit:

- Het service-centrum waarop groepen en (parochie)gemeenschappen een beroep kunnen doen.
- Vernieuwende initiatieven binnen kerk en samenleving
- Begeleiding van jongeren.

Missie

Binnen het dagelijkse werk staat allereerst de (heelheid van de) mens zelf centraal met als uiteindelijke doel om tot gemeenschapsvorming te komen. Daarom solidariseert het centrum met hen die op enig moment belemmerd worden in het realiseren van zulke (persoonlijke) initiatieven. Het probeert daarin hun eigen kracht te mobiliseren. Dit principe geldt voor alle doelgroepen binnen de werkzaamheden.

Doelstelling

De doelstelling van 't Groenewold is een pastorale/geestelijke dienstverlening t.b.v. groepen of personen die om ondersteuning verlegen zitten. De prioriteiten die worden gesteld hebben een dienstbaar e/o opbouwkundig karakter met versterking van mensen als oogmerk.

Het Groenewold is daarom solidair met groepen mensen die buiten de boot dreigen te vallen of in onze samenleving niet of nauwelijks meer

mee kunnen. De pastorale inzet is dienend van aard en wil zo op een eigentijdse manier invulling geven aan de bijbelse traditie van verantwoordelijkheid.

Kerk en samenleving: pastorale opstelling

In velerlei opzicht geldt dat het openbare leven in Noord-Limburg sterk bepaald werd door het kerkelijk leven. Veel verenigingen en andere verbanden hebben van oudsher een kerkelijke binding. Veel echter van wat in de vorige eeuw in deze verhouding als vanzelfsprekend gold, is heden ten dage niet meer zo. Dat geldt zowel op maatschappelijk terrein als op het persoonlijke domein van mensen. De rol die de kerk als religieuze instelling binnen die verhoudingen heeft, is sterk veranderd. Veel van deze taken worden inmiddels ook door seculiere instellingen behartigd.

Het Groenewold moet binnen die verhoudingen een plaats bepalen. Inmiddels zijn er verschuivingen zichtbaar, niet alleen binnen het kerkelijk werk zoals gezegd, maar ook in sociaal-maatschappelijk opzicht is de plaatsbepaling van het centrum veranderd. De verhouding waarin en de manier waarop 't Groenewold haar werkzaamheden uitdraagt en inricht, is niet strikt 'kerkelijk' te noemen terwijl het laatste wel tot het karakter van werken behoort.

Door in het basispastoraat van onderop en vindplaats-gericht (diaconaal) te werken, lukt het vrijwilligers en beroepskrachten betrokken te zijn bij o.a. achterstandsituaties, sociale ongelijkheid, uitsluiting en geestelijke zorgverlening. In vrijwel alle taken is er zo sprake van zgn. 'presentie' en ontstaan situaties van nabijheid t.b.v. (groepen) mensen.

Het Groenewold doet dit niet vanuit één exclusieve blikrichting maar vanuit een oecumenische houding die wortelt in de joodse en christelijke traditie met respect en aandacht voor andere religieuze overtuigingen en levensoriëntaties.

Pastorale competentie / vaardigheid

De hierboven omschreven opstelling is geen gemakkelijke. Temeer omdat de samenleving de afgelopen decennia sterk veranderd is. Gegroeide rijkdom gaat gepaard met toenemende armoede. De mens die als individu voor zichzelf heeft leren kiezen, staat vaak tegenover een afkalvende solidariteit. Het verlies van normen en waarden, is een

frequent terugkerend thema in onze samenleving. De gemeenschap van ooit, is veranderd in een samenleving van nu. De institutionele kerk is langzaam maar zeker gemarginaliseerd.

Die veranderingen zijn minstens leidend voor onze competentie. Het geeft richting aan ons handelen door niet te zwijgen over wat er niet is, maar vooral door te zeggen en uitdrukking te geven aan wat aan positieve krachten aanwezig is. Om dat vervolgens te helpen versterken, (opnieuw) samen te binden en toekomst te helpen geven.

Vanuit haar missie zoekt de instelling, samen met (groepen) mensen, naar mogelijkheden om dat wat ogenschijnlijk vanzelfsprekend is, op een kritische manier meer of weer ruimte te bieden. Daarbij worden uitdrukkingvormen gezocht die passen en herkenbaar zijn in de tijd waarin we nu leven en waar mensen of groepen naar vragen. Daarin is uitdrukkelijk aandacht voor mensen die ingeperkt worden of in de knel raken.

We weten dat competenties een gevaar van exclusie in zich dragen. Mensen worden soms maar ten dele, of erger nog, niet of nauwelijks meer opgevat als een mens, een concrete persoon. Zorg en aandacht worden afgemeten binnen een geheel van rentabiliteit en economische voorwaarden. Aandacht, zorg en hulp (ver-)worden (tot) instrumentele functies in het leven van mensen.

Het Groenewold wil ernaar streven om de mens als 'heel-mens' te zien en niet enkel vanuit zijn of haar (problematische) deelaspect.

Het pastoraat zoekt, vanuit eigen deskundigheid, naar wegen waarin het verbrokkelde en soms gebroken bestaan van mensen als uitgangspunt in een proces van heel-worden kan worden opgepakt. Het model van 'zien, oordelen, handelen' (Cardijn), is daarbij een behulpzame methodiek om over de 'eigen' grenzen heen te (leren) kijken. Dat is onderscheidend t.o.v. andere werksoorten en daarin zijn we 'groot in kleine dingen'.

3. TERUGBLIK OP BELEIDSPLAN 2007 - 2011

Doel van het beleidsplan 2007-2011 kan in twee aspecten worden samengevat:

- a. Het inhoudelijk versterken (en opzetten van een aantal nieuwe) projecten
- b. Voorwaarden aandragen o.a. nieuwe financiering zoeken.

T.a.v. de projecten:

De hoofdlijnen waarop de stichting werkt liggen duidelijk in de jaarlijkse verslaglegging verwoord. Naast continuering van diverse inzet, wordt in deze periode ook aan professionalisering van vrijwilligers gewerkt. En dat op verschillende terreinen. Hetgeen betekent dat er voor een aantal projecten inmiddels goed geëquipeerde vrijwilligers werkzaam zijn. De samenwerking met maatschappelijke organisaties is (daardoor) gegroeid. Er zijn enkele nieuwe projecten opgezet. O.a. is het Jonge Moederwerk opgezet en is er op het terrein volgens de planning ook het initiatief rond uitvaartvernieuwing (Passage) vorm gegeven. Deze blijven de komende beleidsperiode speciale aandacht vragen.

Daarnaast is een Euregionaal project met partners uit Mönchengladbach en Krefeld opgezet rondom armoede in de grensstreek en bedoeld voor leerlingen in het middelbaar onderwijs.

T.a.v. voorwaarden:

Veel van de betrokkenen van het eerste uur zijn orden en congregaties welke het centrum een warm hart toedragen. Ze zijn in veel gevallen ook in deze periode betrokken participant gebleven. Maar er zijn ook verschuivingen zichtbaar. O.a. is vanwege de Vereniging voor Pastoraal Werk (VPW) het zgn. 'Solidariteitsfonds' afgebouwd. In zoverre moesten nieuwe financiële partners gezocht worden. Dat is ten dele gelukt in de vorm van nieuwe partijen of fondsen welke zich projectgewijs aan bepaalde inzet hebben verbonden. Niettemin blijft dit - ook ingegeven door bezuinigingen - een actueel punt in het nieuwe beleid.

4. HUIDIGE WERKGEBIEDEN

Service-centrum

Het service-centrum richt zich op kerken en afzonderlijke parochies. Het centrum is in de uitvoering (toenemend) betrokken bij tweede-lijns werk en levert daarmee de professionele input voor (kerkelijke) activiteiten en de voorwaarden daarvoor. Daarbij is er oog voor de sterk veranderende praktijk van Venlose parochies/kerken. De activiteiten hebben de karakteristiek van opbouwwerk.

Kernwaarden binnen dit werkterrein zijn ondersteuning, binding en netwerking met werkgroepen en gemeenschapsvormende kwaliteiten.

Het service-centrum heeft als doel:

- Open te staan voor vragen welke leven binnen huidige parochies en het dekenaat Venlo-Tegelen als geheel.
- Toerusting en vorming mee uit te werken en aan te bieden.
- Te komen tot thematische keuzes t.b.v. werkgroepen.
- Vernieuwing vorm te geven in methodes en vormgeving.
- Dekenale verbanden bestuurlijk te ondersteunen.

De inzet van de stichting heeft de komende periode de volgende speerpunten:

- Versterking van inter-parochiële MOV-groepen (Missie, Ontwikkelings- en Vredesvraagstukken) .
- Meer en breder aansluiting zoeken bij maatschappelijke thema's waar kerk en samenleving op elkaar betrokken worden.
- Naast samenwerken met kerken/parochies ook samenwerken met andere organisaties en instelling als partners.
- Verdere vormgeving van het project Ouderenpastoraat.
- Uitbouw van aanbod rouwverwerking.
- Verbetering en effectuering van aanbod uitvaartbegeleiding.

De inzet is over de hele linie gericht op het zoeken van aansluiting bij de nieuwe manier van werken. Dat proces houdt in dat werkgroepen meer vanuit en met hun eigen kwaliteiten leren werken. Daarmee wordt o.a. nauw aangesloten bij de prestatievelden 1, 3 en 4 van de WMO-wetgeving (Wet Maatschappelijk Ondersteuning).

De Stiltekamer in 't Groenewold

Vernieuwende initiatieven binnen kerk en samenleving

Binnen dit werkveld van het centrum worden niet alleen beginnende initiatieven ondersteund maar ook door 't Groenewold zelfstandig initiatieven genomen. Zo worden personen of groepen mensen geholpen binnen het brede scala van opvangmogelijkheden, begeleiding en de vraag naar zin- en levensvragen.

Een belangrijk gegeven binnen het geheel is de diaconale opstelling die de kern vormt van het werk, gericht op de samenleving. In die opstelling kiest 't Groenewold voor een brede optiek, met respect voor andere opvattingen en zienswijze en zoekt het ook deze samenwerking.

De vernieuwende werkzaamheden hebben als doel:

- Binnen het centrum ruimte te bieden aan personen en groepen van mensen die in hun eigen bestaan zoekende zijn op het vlak van zin- en levensvragen. Dit krijgt uitdrukking in een frequent cursusaanbod (o.a. het Stiltekamerprogramma).
- Aansluiting te zoeken bij en opvang te bieden voor hen die gemarginaliseerd dreigen te worden.
- Samenwerking te zoeken en uitdrukking te geven aan de interreligieuze dialoog.

- Beginnende initiatieven onderdak te bieden en te helpen verzelfstandigen..

De komende periode zal de focus binnen deze doelen vooral gericht zijn op:

- De huiskamer voor daklozen te behouden als kerntaak en daarvoor (bredere) financiering te zoeken.
- De groeiende armoede in de Venlose samenleving nauwgezet te volgen en daar actie op te ondernemen (via Cliëntenraad / samenwerking ketenpartners).
- De Ontmoetingsgroep voor Joden, Christenen en Moslims sterker te activeren
- Waar mogelijk aansluiting te zoeken bij het Huis van de Wijk (Centrum).
- Waar mogelijk grensoverschrijdende relaties aan te gaan met partners.
- Het cursusaanbod (o.a. 'de Stiltekamer') te continueren en te evalueren.
- Het ondersteunen van initiatieven in het vormgeven van vernieuwde spiritualiteit.

Op dit terrein kan de instelling aansluiting zoeken bij en initiatieven nemen om samen met partners meer en effectiever 'van onderop te werken'. Dit sluit nauw aan bij de zgn. 'Kanteling', het plan om vanuit verschillende wijken de leefbaarheid te bevorderen met mensen, mogelijkheden en middelen ter plekke. Hier geldt dat een aantal werkzaamheden passen binnen de prestatievelden 1, 3, 7, 8 en 9 van de WMO.

Begeleiding van jongeren

a. Jonge Moederwerk

Het jongerenpastoraat bestaat uit de begeleiding van jonge moeders. De vaak nog jonge meiden/moeders verkeren in een situatie waarin er naar de toekomst aanvankelijk meer vragen dan antwoorden bestaan. In veel gevallen geldt dat ze maar moeilijk of soms niet op eigen kracht vooruit kunnen komen. Het werken met deze groepen is derhalve gericht op perspectiefverbetering. Meer specifiek is het gericht op persoonlijke ontplooiing, waardoor hun positie verbetert. Daardoor groeit de sociale redzaamheid en is er sprake van een toenemende maatschappelijke

participatie. Daarvoor is het versterken ('empoweren') binnen een groep noodzakelijk waardoor er niet alleen sprake is van persoonlijke groei en verzelfstandiging, maar er ook vormen van onderlinge solidariteit en vriendschapsverbanden ontstaan.

De doelen van het groepswork met jonge moeders zijn:

- Het werken aan zelfvertrouwen, zelfontplooiing en eigenwaarde.
- Helpen ontwikkelen van een positief zelfbeeld en ervaren van heelheid als persoon.
- Sociale redzaamheid
- Stimuleren van onderlinge solidariteit

Speerpunten en de focus voor de komende periode:

- Continuering van het aanbod
- Vanuit deze pastorale competentie een bijdrage leveren in het vormgeven van nieuwe gezamenlijke initiatieven voor jonge moeders.
- Verder stimuleren en samenwerken in begeleiding van verlies- en rouwverwerking.

b. Home-plus

Homeplus is een ontmoetingsplek waar jongeren zich thuis voelen en waar ze gerespecteerd worden om wie ze zijn. Een huiskamer voor wie tussen 12 en 25 jaar oud is. Het een plek waar jongeren terecht kunnen voor méér dan een praatje. Het is vooral ook bedoeld voor jongeren die een steuntje in de rug nodig hebben. Home-plus wil daarin een leerplek zijn, waar jongeren in samenwerking zelf activiteiten (leren) organiseren, door, voor en met jongeren.

Vertrekpunt bij deze activiteiten zijn de jongeren zelf. Hun drijfveren, idealen en behoeften zijn kernwaarden om inhoud te geven aan de invulling van uiteenlopende activiteiten en de 'plus' van de ontmoetingsplek.

De doelstellingen van het jongerenhok zijn kernachtig:

- Jongeren aanspreken op eigen talenten en idealen.
- Jongeren leren eigen verantwoordelijkheid te nemen
- Door samenwerking dingen/activiteiten realiseren.
- Leren om vrijwilligerswerk te doen (o.a. t.b.v. project zelf).
- Bevordering en versterking van het zelfbeeld van jongeren.

Speerpunten voor de komende periode:

- Continuering van het project .
- Mogelijke uitbouw naar 3 trefpunten / week / afhankelijk van indeling leeftijdsgroepen.
- Verder versterken van 'actief burgerschap'.

Voor beide projecten geldt dat de betreffende (groepen van) jongeren van zeer nabij worden gevolgd. Op basis van de ervaringen van afgelopen jaren staat vast dat dit effect sorteert. Deze manier van werken sluit nauw aan bij de methode om de eigen kwaliteiten van jongeren aan te spreken. T.o.v. het reguliere hulpverleningscircuit waarin dit (te) vaak partieel gebeurt, wil deze vorm van begeleiding vooral staan voor de kernwaarden 'nabijheid' en het 'verbinding zoeken'; met je eigen kwaliteiten in relatie tot jouw omgeving. Dat sluit nauw aan bij actief burgerschap en de resultaten richting samenleving en past bij de prestatievelden 2, 4 en 7 van de WMO.

Uitje van de jongeren van Home+

5. PERSONEEL EN VRIJWILLIGERS

De werkzaamheden van 't Groenewold worden verricht door een team van ervaren beroepskrachten, ondersteund door vrijwilligers. De gewenste manier van omgaan met elkaar is gebaseerd op de kernwaarden 'verantwoordelijkheid' en 'verbondenheid'.

A. Personeel

Het personeelsbeleid heeft tot doel:

- De voorwaarden te scheppen zodat de werkzaamheden vanuit genoemde kernwaarden zo goed mogelijk kunnen worden uitgevoerd.
- De personeelsleden de mogelijkheid te bieden hun verder te bekwamen in hun werkzaamheden.
- Transparant te zijn over:
  - arbeidsvoorwaarden
  - wat er van het personeelslid verwacht wordt en wat het personeelslid van de organisatie mag verwachten.
  - hoe de organisatie omgaat met problemen

Voor de komende beleidsperiode zal de focus gericht worden op volgende acties:

- Het jaarlijks houden van functioneringsgesprekken.
- Het inventariseren en indien mogelijk honoreren van de wensen van het personeel
- Het blijvend committeren van het bestuur aan 'Het landelijk rechtspositiereglement voor pastoraal werkenden' en de 'Aanvullende arbeidsvoorwaardenregeling voor pastoraal werkers/sters in Limburg'.

B. Vrijwilligers

Het vrijwilligersbeleid heeft tot doel:

- Voldoende vrijwilligers te werven voor de respectievelijke activiteiten.

- De vrijwilligers op basis van commitment trachten te binden aan de organisatie zodat er weinig verloop is.
- Duidelijkheid te verschaffen aan de vrijwilligers over hun taken/ bevoegdheden/ verantwoordelijkheden.
- Waar mogelijk de noodzakelijke scholing aan te bieden
- Te zorgen dat de vrijwilligers weten wat zij mogen verwachten van 't Groenewold.
- Er zorg voor te dragen dat de vrijwilliger geen nadelen ondervindt van het vrijwilligerswerk.
- Een sfeer te creëren zodat de vrijwilliger zich 'thuis voelt' bij 't Groenewold.
- De betrokkenheid van de vrijwilligers te stimuleren zodat ze gemotiveerd worden om vanuit de kernwaarden 'verantwoordelijkheid' en 'verbondenheid' te functioneren.

Voor de komende beleidsperiode zal de focus gericht worden op volgende acties:

- Het uitwerken van wervingsmogelijkheden.
- Het informeren bij vrijwilligers waar zij behoefte aan hebben.
- Het organiseren van bijeenkomsten voor vrijwilligers over ontwikkelingen die spelen in 't Groenewold .

6. FINANCIËN

Het Groenewold wordt gefinancierd door zowel privé-instellingen (congregaties en stichtingen) als door de overheid (gemeente Venlo). De drastische bezuinigingen die de gemeente Venlo doorvoert treffen ook onze instelling waardoor deze inkomstenbron aanzienlijk vermindert. Daarnaast hebben de ordes en congregaties, die van oudsher betrokken zijn bij onze stichting, te kampen met een teruglopend ledenbestand. Daardoor hebben ze minder mogelijkheden ons structureel te steunen.

Het financieel beleid heeft tot doel:

- Te zorgen dat er voldoende financiële middelen zijn zodat 't Groenewold de komende jaren kan blijven voortbestaan.
- Deze financiële middelen correct aan te wenden zodat de doelstellingen van 't Groenewold zo goed mogelijk bereikt kunnen worden.

Voor de komende periode zal de focus gericht worden op volgende acties:

- Het belang van de werkzaamheden van 't Groenewold blijven aankaarten bij de overheid (gemeente Venlo e.a.) met als doel de nodige financiering te verwerven. Daarvoor is het noodzakelijk om als partner in beeld te blijven bij de overheid.
- De mogelijkheden onderzoeken om (nieuwe) congregaties / ordes aan te spreken voor (extra) subsidiering van 't Groenewold.
- Het onderzoeken van de mogelijkheden om deskundigen (o.a. uit de bedrijfswereld) te betrekken bij het aanboren van andere bronnen dan bovengenoemde. Daarbij kan gedacht worden aan het opzetten van een 'denktank' waarbij een beroep gedaan wordt op de ervaringen en het inzicht van de deskundigen.
- Actieve samenwerking met het bedrijfsleven wordt daarbij niet uitgesloten.

